

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18354

Θέμα 275^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 546-560**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, μηδ' ἄ μη' θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.*
- ΙΣ. *Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένη φίλος;*
- ΑΝ. *Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.*
- ΙΣ. *Τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδέν ὠφελουμένη;* 550
- ΑΝ. *Ἀλγοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.*
- ΙΣ. *Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;*
- ΑΝ. *Σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.*
- ΙΣ. *Οἴμοι τάλαινα, κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.* 555
- ΙΣ. *Ἄλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.*
- ΑΝ. *Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ δόκουν φρονεῖν.*
- ΙΣ. *Καὶ μὴν ἴση νῶν ἐστὶν ἡ ἕξαμαρτία.*
- ΑΝ. *Θάρσει· σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.* 560

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν ... ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.****(Μονάδες 30)**

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐστω και τώρα λοιπόν σε τι θα μπορούσα να σε ωφελήσω ακόμη εγώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σώσε τον εαυτό σου· δεν σε φθονώ ὥστε να σου αρνηθώ να διαφύγεις (τον κίνδυνο)
(δεν αρνούμαι από φθόνο εσύ να διαφύγεις τον κίνδυνο).

ΙΣΜΗΝΗ

Αλίμονό μου η δύστυχη, και να στερηθώ τη δική σου μοίρα (και να μη συμμεριστώ
τη δική σου μοίρα);

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Ναι) γιατί εσύ προτίμησες να ζεις, εγώ όμως να πεθάνω.

ΙΣΜΗΝΗ

Αλλά όχι χωρίς να εκφράσω τις δικαιολογίες μου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εσύ στα μάτια αυτών εδώ (φαινόσουν ότι σκέφτεσαι) σωστά, ενώ εγώ φαινόμουν ότι σκέφτομαι (σωστά) στα μάτια των άλλων.

ΙΣΜΗΝΗ

Κι όμως το παράπτωμα είναι κοινό (ίσο) και για τις δυο μας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Έχε θάρρος: εσύ ζεις, η δική μου όμως ψυχή από καιρό έχει πεθάνει, ώστε να είναι ωφέλιμη στους νεκρούς.

2. Τι ήταν οί περι τόν Διόνυσον τεχνίται και πώς προέκυψε η δημιουργία της συντεχνίας τους;

(Μονάδες 10)

Η αναζήτηση των ηθοποιών για την ερμηνεία των ρόλων ήταν έργο του κράτους. Στην αρχή, που ο ποιητής ήταν και ηθοποιός, το πρόβλημα δεν ήταν ιδιαίτερα δύσκολο. Όταν όμως οι ηθοποιοί έγιναν τρεις για κάθε έργο και πολλαπλασιάστηκε ο αριθμός των παραστάσεων, το πρόβλημα οξύνθηκε. Βαθμιαία δημιουργήθηκε ολόκληρη συντεχνία ηθοποιών, οί περι τόν Διόνυσον τεχνίται, στους οποίους αναθέτονταν οι θεατρικοί ρόλοι. Αντιστοιχεί στο σημερινό Σωματείο Ελλήνων Ηθοποιών (Σ.Ε.Η.).

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>ώφελῶ</i>	α) <i>κακῶς</i>
2. <i>φθονῶ</i>	β) <i>δειλιῶ</i>
3. <i>φίλος</i>	γ) <i>ἐχθρός</i>
4. <i>καλῶς</i>	δ) <i>φθέγγομαι</i>
5. <i>θαρσῶ</i>	ε) <i>φιλῶ</i>
	στ) <i>ὀφείλω</i>
	ζ) <i>βλάπτω</i>

(Μονάδες 5)

1. ζ)
 2. ε)
 3. γ)
 4. α)
 5. β)
- Περισσεύουν τα δ) και στ).

β) εύθικτος, επαρκής, αναλγητικός, αναπόφευκτος, ευθαρσής: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

εύθικτος → ἔθιγες
επαρκής → ἀρκέσω
αναλγητικός → ἀλγοῦσα
αναπόφευκτος → ὑπεκφυγεῖν
ευθαρσής → θάρσει

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος